

فرهنگ اصطلاحات آرشیوی

مترجم
ان‌شه شبانی

ویراستار
زهرا ضیائی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

پژوهشکده اسناد

۱۳۹۵

فهرست نویسی پیش از انتشار کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

عنوان و نام پدیدآور :	فرهنگ اصطلاحات آرشیوی / مترجم انوشه شبانی؛ ویراستار زهرا ضرغامی؛ [برای] سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران پژوهشکده اسناد.
مشخصات نشر :	تهران : سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری :	۲۲۶ ص.
شابک :	۹۷۸-۹۶۴-۴۴۶-۴۴۹-۲ ۱۶۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی:	فیبیا
یادداشت :	فارسی-انگلیسی
یادداشت :	عنوان اصلی: Dictionary of Archival Terminology.
موضوع :	آرشیو — اصطلاح‌ها و تعبیرها
موضوع ۶ :	Terminology Archives :
شناسه افزوده :	شبانی، انوشه، ۱۳۵۵ — مترجم
شناسه افزوده :	ضرغامی، زهرا، ۱۳۶۳ — ویراستار
شناسه افزوده :	سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران. پژوهشکده اسناد
شناسه افزوده :	سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران
رده بندی کلاسیک :	۱۳۰/ف۴/۹۴۵ CD
رده بندی دیویی :	۰۳/۰۳۸۰
شماره کتابشناسی ملی :	۲۸۶۱۰۰

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۴۶-۴۴۹-۲

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

فرهنگ اصطلاحات آرشیوی

مترجم: انوشه شبانی

ویراستار: زهرا ضرغامی

ناشر: انتشارات سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

شمارگان: ۵۰۰ نسخه / چاپ اول ۱۳۹۵

چاپ و صحافی: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

مهدی ادیبی

ناظر فنی: پرویز بختیاری

طراح جلد، صفحه آرای: شهره خوری، علیرضا خورسندی

بها: ۱۶۰۰۰۰ ریال

نشانی: تهران، بزرگراه شهید حقانی (غرب به شرق)،

بعد از ایستگاه مترو، بلوار کتابخانه ملی

دفتر فروش: ۸۱۶۲۳۳۰۱-۸۱۶۲۳۳۱۵

وبگاه: www.nlai.ir

پست الکترونیک انتشارات: Publication@nlai.ir

فهرست

۷	مقدمه
۹	علائم اختصاری
۱۱	فرهنگ فارسی به انگلیسی
۲۰۷	واژه‌نامه انگلیسی به فارسی
۲۱۹	فهرست منابع

مقدمه

واژه‌نامه‌ها، ابزارهایی برای ارائه معانی دقیق و تعاریف صحیح از اصطلاحات و عبارات‌های موجود در حوزه‌های مختلف دانش در نظر گرفته می‌شوند. متخصصان هر رشته می‌کوشند تا با گردآوری و ساماندهی عبارات، اصطلاحات و واژگان تخصصی رشته خود و ارائه تعاریف و لغات مناسب برای آنها، درک و کاربرد آسان‌تری از مفاهیم تخصصی را برای دانش‌پژوهان، اساتید و پژوهشگران آن رشته، تسهیل کنند.

در حوزه آرشیو و اسناد نیز تلاش‌های بسیاری برای تدوین واژه‌نامه‌ها و اصطلاح‌نامه‌های آرشیوی در سطح دنیا صورت پذیرفته است. در این راستا، بخش آموزش آرشیوی شورای جهانی آرشیو در سال ۲۰۱۰ عهده‌دار مسئولیت ایجاد یک منبع چندزبانه، پویا و تعاملی برای واژگان آرشیوی شد. مدیریت این پروژه بر عهده خانم ارجیانا دواتی از دانشگاه بریتیش کلمبیا بود و هزینه‌های مالی آن را شورای جهانی آرشیو و پروژه بین‌المللی اینترنت پرس تأمین می‌کردند. هدف از تدوین این واژه‌نامه، حمایت از آرشیوداران، مدیران اسناد و کتابخانه‌های فناوری اطلاعات در استفاده از عبارات‌های مرتبط با حوزه اسناد و آرشیو است. این واژه‌نامه می‌کوشد تا فرهنگ آرشیوی را در سطح منطقه‌ای، ملی و بین‌المللی، انعکاس دهد. در حقیقت این واژه‌نامه ابزاری برای اشاعه فرهنگ آموزشی و پژوهشی در حیطه اسناد و آرشیو است که امکان گفت‌وگو بین‌المللی را در این حوزه فراهم می‌آورد.

کار این پروژه با انتخاب ۳۲۰ کلمه انگلیسی بر اساس فرهنگ لغات شورای جهانی آرشیو و گنج‌واژه پروژه اینترنت پرس، آغاز شد. پس از اینکه پروژه اینترنت پرس برخی قابلیت‌های تعاملی را به وبگاه واژه‌نامه برخط اصطلاحات آرشیوی اضافه کرد، امکان افزودن عبارات و تعاریف به زبان‌های مختلف برای اعضا فراهم آمد. ۳۲۰ عبارتی که در این فرهنگ معرفی شده‌اند

با تکیه بر دانش آرشیوی، سندشناسی، اسنادی و اطلاعاتی، مفاهیم اساسی آرشیوی را ارائه می‌دهند. هم‌اکنون این فرهنگ به زبان‌های زیر به صورت برخط در وبگاه شورای جهانی آرشیو در دسترس است: عربی، بلاروس، کاتالان، چینی، کروات، هلندی، فنلاندی، فرانسوی، آلمانی، یونانی، عبری، ایتالیایی، ژاپنی، کره‌ای، لهستانی، پرتغالی، پنجابی، رومانیایی، روسی، اسپانیایی و اسکاتلندی.

به طور خلاصه می‌توان این فرهنگ را به صورت زیر معرفی کرد:

- یکی از المللی برای عبارت‌ها و تعاریفی که برای بیان مفاهیم مشترک آرشیوی، استفاده می‌شوند.

- ابزاری پویا که روی پای بین‌المللی آرشیوی و تکامل آنها را در طول زمان به تصویر می‌کشد.
- محصولی که متخذهان آرشیو از سرتاسر دنیا با استفاده از منابع معتبر و با استناد به روش‌های عمومی آرشیوی گردآوری کرده‌اند.

- ابزاری که کاربران مختلف را به متخصصان، اساتید، پژوهشگران و دانشجویان رشته آرشیو در جوامع بین‌المللی از آن استفاده می‌کنند.

- مرجع به روز برای مراجعه دانشجویان و متخصصان است.

- مرجع مناسبی برای پودمان‌های آموزشی شورای جهانی آرشیو به شمار می‌رود.

- ابزار مناسبی برای آگاهی یافتن کاربران از مفاهیم جدید آرشیوی است.

با توجه به ضرورت وجود فرهنگ جامع آرشیو به زبان فارسی، پژوهشکده اسناد سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران، مبادرت به ترجمه و چاپ این فرهنگ را به عهده گرفت. این ترجمه تا مرجع مناسبی برای کاربران ایرانی در حوزه آرشیو و اسناد فراهم آید. کتاب حاضر ترجمه کامل فرهنگ اصطلاحات آرشیوی است که سرکار خانم انوشه شبانی کار ترجمه آن را به عهده داشته‌اند. جای آن دارد از زحمت ایشان و سرکار خانم ضرغامی ویراستار که آن را در قالب یک کتاب آماده‌سازی کردند تشکر و قدردانی شود. امید است این کتاب، منبع جامع و مناسبی برای آرشیوداران، متخصصان اسناد، اساتید، پژوهشگران، دانشجویان و علاقه‌مندان به علوم آرشیوی و اسنادی را ارائه دهد. جای آن دارد در اینجا از آقای محمد ایرانشاهی که ضمن معرفی و ارائه اثر زمینه همکاری با خانم انوشه شبانی را فراهم آوردند تشکر نمایم.

غلامرضا عزیزی

رئیس پژوهشکده اسناد

خرداد ۱۳۹۵